

Отже, сватання як комунікативне обрядове дійство реалізується у формі тривимірною діалогу, а ключовими концептами є головні герої ритуалу *мисливці-свати, князь, кунця-красна дівця та її батьки*.

Список літератури

1. Стасик М.В. Обряд сватання: специфіка відображення в художній літературі / М.В. Стасик, В.М. Ткачук // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 1. – С. 71 – 77.

2. Шевченко Т. Назар Стодоля / Т. Шевченко // Українська драматургія. Золота збірка. – Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2010. – С. 145 – 192.

*Науковий керівник: Івасишина Т.А.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 81'25:81'367.622.12 (043.2)

Кликова Г.І.

Національний авіаційний університет, Київ

МЕТОДИ ПЕРЕКЛАДУ ВЛАСНИХ НАЗВ

Власні назви є унікальними мовними знаками. Вони вказують на конкретний об'єкт, називають його, причому не класифікують і не відносять названий об'єкт до розряду ідентичних об'єктів. Більшістю науковців власні назви визначаються як слова, словосполучення чи речення, які служать для виділення іменованого об'єкта з ряду подібних, тобто ідентифікують конкретний об'єкт. Референтами власного імені, як правило, є люди, тварини, компанії, географічні об'єкти, твори мистецтва тощо. У повсякденному житті ми стикаємося з власними іменами постійно, отже у творах художньої літератури (а вона є відображенням реального життя) власні назви широко представлені в різноманітних категоріях назв, що зумовлює труднощі при їх перекладі іншою мовою.

Власні імена людей не перекладаються, а транскодуються [1, с.176]. Існують певні правила передачі власних імен у перекладі, що встановлюють українські відповідники англійських літер і звуків та певних сполучень букв і літер. Так, наприклад, літера “h” у прізвищі Henderson передається як «г» («Гендерсон»), літера “w” в імені William – як «в» («Вільям»), літера “r” в кінці імені Roger – як «р» («Роджер»), сполучення літер “th” у прізвищі Booth – як «т» («Бут»), а в прізвищі Crothers – як «Крозерс»), сполучення літер “kn” у прізвищі Knowles – як «н» («Ноулз») тощо.

Промовисті власні імена, як правило, не можна відтворювати транскрипцією чи транслітерацією, важливо орієнтуватись на внутрішню

форму промовистого власного імені. Наприклад, М. Любимов, перекладаючи твори М. Твена, передає ім'я персонажа Warily («обережний, насторожений») виразом «Ваш де Наш». [2, с.6].

Відомі географічні назви найчастіше мають традиційні українські відповідники, нерідко зафіксовані у перекладних словниках і які перекладач повинен знати: Texas – Техас, Great Britain – Великобританія (зараз часто вживаним є відповідник «Велика Британія»). Менш відомі географічні назви не завжди мають сталі відповідники в мові перекладу, деякі назви відсутні й не мають жодних відповідників, зафіксованих у перекладних словниках. У таких випадках більшість науковців-перекладачів рекомендують застосовувати спосіб практичної транскрипції із елементами транслітерування: Galway – Гелвей. Назви книг і заголовки текстів, як правило, співвідносяться з основною темою книги або статті та мають номінативний характер, наприклад: Remarks on the Foundations of Mathematics – Зауваження щодо основ математики.

Отже, для перекладу всього масиву власних назв, зокрема й антропонімів і топонімів, перекладачі найчастіше використовують такі прийоми, як: транскрипція; транслітерація; поєднання декількох прийомів; пояснючий переклад, тобто такий прийом, коли, подаючи в тексті транскрипцію, перекладач пропонує підрядкову примітку. Вибір прийомів перекладу залежить від мовної та культурологічної компетенції перекладача.

Список літератури

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В.І. Карабан. – Ч. II. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 304 с.
2. Савчук О. Особливості функціонування дейктичних елементів у творі Дж. Р. Р. Толкіна «Гобіт» / О. Савчук, В. Савчук // Теоретична і дидактична філологія. – 2010. – № 8. – С. 6-9.

*Науковий керівник: Рудіна М.В.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 81'25:81'276.3:82-31 (043.2)

Коновалова У.А.

Національний авіаційний університет, Київ

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ МОЛОДІЖНОГО АНГЛІЙСЬКОГО СЛЕНГУ НА ОСНОВІ РОМАНУ ДЖ. К. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТЕР ТА НАПІВКРОВНИЙ ПРИНЦ»

Сленг – розмовні слова та вирази з грубим чи жартівливим забарвленням, що є характерним для розмовної мови. Молодіжний сленг і способи його перекладу є проблемою для перекладача, адже саме сленг

допомагає розкрити відмітні особливості, та виявити оригінальність думки Умберто Еко. Ключовою темою для цілісного розуміння творчості Еко є тема меж інтерпретації тексту. Саме вона є ядром, на основі якого в ті чи інші періоди Еко вибудовував свої культурологічні теорії. Наявність даної теми робить його самобутнім мислителем, гуманітарна думка якого збагатила потік культурологічних теорій сучасності, при цьому зберігала свої виняткові індивідуальні особливості, які і були обумовлені ідеєю меж інтерпретації. Все це помітно відрізняє Умберто Еко від мислителів постмодерністів, до яких його часто зараховують.

Список літератури

1. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів: Пер. з англ./ Мар'яна Гірняк. – Львів: Літопис, 2004. – С. 165-234.

*Науковий керівник: Сидоренко С.І.,
канд. філол. наук, доцент*

UDC 81'255=811.112.2 (043.2)

Kazarian D.A.

*Nationale Technische Universität der Ukraine
«Kyjiver Polytechnisches Institut Ihor Sikorskyi», Kyjiv*

DIE PRAGMATISCHEN ASPEKTE DER ÜBERSETZUNG DER DEUTSCHSPRACHIGEN FORMELLEN BRIEFE INS UKRAINISCHE

Der moderne Stil der formellen Briefe weist in der deutschen Sprache wesentliche Unterschiede im Vergleich mit der ukrainischen Sprache auf, was die Entscheidung der Übersetzerinnen und Übersetzer komplizierter macht. Die Pragmatik der Übersetzung besteht in der Gebundenheit an den Empfänger (Adressaten) und soll dessen Besonderheiten in der Zielkultur berücksichtigen.

Die formellen Briefe sind nicht nur informative, sondern auch appellative Texte, indem sie angegebene Information wiedergeben und die Beziehungen zwischen den Angehörigen der jeweiligen Gesellschaft regeln. Hinsichtlich der Adressatengebundenheit sollen folgende pragmatische Aspekte in der Übersetzung in Kauf genommen werden, wie z. B. Anrede – und Grußformeln, Thema-Rhema-Gliederung, Explikation bzw. Implikation von den dem Adressaten zu erteilenden Informationen.

Eine warme Beziehung zum Adressaten wird durch die Substitution auf dem lexikalischen Niveau erreicht, wie z. B. *Liebe Freunde und Partner des Goethe-Instituts / Дорогі друзі та партнери Goethe-Institut*. Im Unterschied dazu kann man eine entgegengesetzte Besonderheit pragmatischer Herkunft beobachten, und zwar die Neutralisierung von pragmatischen Funktionen im